LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL PROFESINIŲ STANDARTŲ RENGIMO, ATNAUJINIMO IR TVIRTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2019 m. balandžio 30 d. Nr. 428
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 13 straipsnio 14 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašą (pridedama).

Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis

Švietimo, mokslo ir sporto ministras Algirdas Monkevičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 428

PROFESINIŲ STANDARTŲ RENGIMO, ATNAUJINIMO IR TVIRTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato bendruosius reikalavimus profesiniams standartams, jų struktūrą, rengimo, atnaujinimo, derinimo ir tvirtinimo tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme ir Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS
BENDRIEJI PROFESINIO STANDARTO REIKALAVIMAI

3. Profesinio standarto turinys formuojamas remiantis kvalifikacijų tyrimais, atliekamais atitinkamame ūkio sektoriuje ar jo dalyje, ir vadovaujantis Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“ (toliau – Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašas), bei Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintu Lietuvos profesijų klasifikatoriumi.

4. Profesiniame standarte turi būti aprašytos ūkio sektoriaus ar jo dalies kvalifikacijos pagal visus Lietuvos kvalifikacijų lygius ir nurodytos kiekvienai kvalifikacijai įgyti reikalingos kompetencijos ir kvalifikacijos suteikimo reikalavimai. Ūkio sektoriaus daliai profesinis standartas gali būti rengiamas tuo atveju, kai ūkio sektoriui yra priskirtinos kelios ekonominės veiklos rūšys, nurodytos Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus patvirtintame Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje (toliau – ekonominės veiklos rūšys).

5. Profesinis standartas turi suteikti aiškią, išsamią ir suprantamą informaciją visiems, siekiantiems įgyti tam tikro lygio kvalifikaciją, švietimo teikėjams ir darbdaviams, naudojantiems šią informaciją savo veikloje.

6. Profesinio standarto atnaujinimo apimtys gali būti įvairios, atsižvelgiant į pokyčius atitinkamame ūkio sektoriuje.

III SKYRIUS
PROFESINIO STANDARTO STRUKTŪRA

7. Profesinio standarto struktūrą sudaro rekvizitai ir profesinio standarto turinys.

8. Profesinio standarto rekvizitai yra:

8.1. profesinio standarto pavadinimas;

8.2. profesinio standarto valstybinis kodas.

9. Profesinio standarto turinį sudaro:

9.1. ūkio sektoriaus ar jo dalies apibrėžimas pagal atitinkamam ūkio sektoriui ar jo daliai priskirtinas ekonominės veiklos rūšis;

9.2. ekonominės veiklos rūšims, priskirtinoms atitinkamam ūkio sektoriui ar jo daliai, vykdyti būtinų kvalifikacijų pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą ir Europos kvalifikacijų sandarą, patvirtintą 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacijoje dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C189, p. 15), sąrašas;

9.3. ūkio sektoriaus ar jo dalies kvalifikacijų aprašai. Kvalifikacijos aprašą sudaro: kvalifikacijos apibūdinimas (veiklos objektas, tipinės darbo priemonės ir darbo sąlygos, ypatingi reikalavimai sveikatai (jei taikomi) ir kita papildoma informacija), kvalifikacijos vienetai, kurie gali būti savarankiška kvalifikacijos dalis, kompetencijos, kompetencijų ribos, reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui (jeigu taikomi) ir (arba) kvalifikacijai (jeigu taikomi), ir (arba) profesinei patirčiai (jeigu taikomi), atitinkamoms kvalifikacijoms įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi), kompetencijų vertinimo reikalavimai), kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma). Ūkio sektoriaus ar jo dalies kvalifikacijų aprašai išdėstomi abėcėlės tvarka nuo I iki VIII kvalifikacijų lygio. Ūkio sektoriaus ar jo dalies kvalifikacijų lygiams priskirtos kvalifikacijos, kvalifikacijų vienetai ir juos sudarančios kompetencijos numeruojami eilės tvarka.

10. Profesinio standarto vieningą formą nustato švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija tvarkyti kvalifikacijas (toliau – kvalifikacijų tvarkymo institucija).

IV SKYRIUS
PROFESINIO STANDARTO RENGIMAS IR ATNAUJINIMAS

11. Profesiniai standartai rengiami laikantis Aprašo II ir III skyriuose nustatytų reikalavimų.

12. Profesinio standarto rengimą ir atnaujinimą vykdo ir organizuoja kvalifikacijų tvarkymo institucija.

13. Profesinio standarto rengimą ar atnaujinimą gali inicijuoti atitinkamos Lietuvos Respublikos ministerijos pagal ministrui pavedamas valdymo sritis, Vyriausybės įstaigos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarime Nr. 637 „Dėl Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo įgyvendinimo“ nurodytos kompetentingos institucijos, atsakingos už jų kompetencijai priskirtų reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimą (toliau – kompetentingos institucijos), mokslo ir studijų institucijos, profesinio mokymo teikėjai, socialiniai partneriai, sektoriniai profesiniai komitetai ar kvalifikacijų tvarkymo institucija. Pasiūlymai dėl profesinio standarto rengimo ar atnaujinimo teikiami kvalifikacijų tvarkymo institucijai raštu.

14. Kvalifikacijų tvarkymo institucija priima sprendimą rengti arba atnaujinti profesinį standartą arba motyvuotą sprendimą nerengti arba neatnaujinti profesinio standarto ne vėliau kaip per 25 darbo dienas nuo Aprašo 13 punkte nurodytų pasiūlymų gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja pasiūlymus pateikusį subjektą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos.

15. Kvalifikacijų tvarkymo institucija Aprašo 14 punkte nurodytą sprendimą (taip pat ir tuo atveju, kai profesinio standarto rengimą ar atnaujinimą inicijuoja pati kvalifikacijų tvarkymo institucija) turi suderinti su atitinkamu sektoriniu profesiniu komitetu (išskyrus atvejus, kai pasiūlymus dėl profesinio standarto rengimo ar atnaujinimo pateikia atitinkamas sektorinis profesinis komitetas) ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Sprendimas nerengti arba neatnaujinti profesinio standarto priimamas, kai atitinkamas sektorinis profesinis komitetas ir (arba) Švietimo, mokslo ir sporto ministerija motyvuotai nepritaria profesinio standarto rengimui arba atnaujinimui. Sektorinis profesinis komitetas ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pasiūlymus dėl profesinio standarto

rengimo ar atnaujinimo tikslingumo pateikia kvalifikacijų tvarkymo institucijai ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kvalifikacijų tvarkymo institucijos prašymo pateikti pasiūlymus dėl profesinio standarto rengimo ar atnaujinimo tikslingumo gavimo dienos.

16. Kvalifikacijų tvarkymo institucija, priėmusi sprendimą rengti ar atnaujinti profesinį standartą, pasitelkia atitinkamų Lietuvos Respublikos ministerijų pagal ministrui pavedamas valdymo sritis, kompetentingų institucijų, Vyriausybės įstaigų, profesinio mokymo teikėjų, mokslo ir studijų institucijų, socialinių partnerių atstovus ir sudaro atitinkamo profesinio standarto rengimo darbo grupę (toliau – darbo grupė), kuri ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo darbo grupės sudarymo dienos parengia arba atnaujina profesinį standartą, pateikdama kvalifikacijų tvarkymo institucijai parengto arba atnaujinto profesinio standarto galutinį projektą. Darbo grupės narius, atsižvelgdama į Aprašo 17 punkte nustatytus reikalavimus, atrenka kvalifikacijų tvarkymo institucija.

17. Darbo grupės nariai turi atitikti bent vieną iš šių reikalavimų:

17.1. asmuo (-ys), turintis (-ys) patirties vykdant darbus kvalifikacijų sistemos formavimo srityje;

17.2. asmuo (-ys), turintis (-ys) patirties rengiant ar vertinant studijų, profesinio mokymo programas, profesinius ar profesinio rengimo standartus;

17.3. asmuo (-ys), atstovaujantis (-ys) socialiniams partneriams ir turintis (-ys) ne mažiau kaip 3 metų darbo patirties atitinkamo ūkio sektoriaus įmonėse, įstaigose ar organizacijose.

V SKYRIUS
PROFESINIO STANDARTO DERINIMAS IR TVIRTINIMAS

18. Kvalifikacijų tvarkymo institucija, darbo grupės parengto ar atnaujinto profesinio standarto pradinį projektą, kurį sudaro kvalifikacijų lygiams priskirtų ūkio sektoriaus ar jo dalies kvalifikacijų ir jas sudarančių kvalifikacijos vienetų sąrašas (toliau – profesinio standarto pradinis projektas), teikia derinti atitinkamam sektoriniam profesiniam komitetui, o reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų atveju – ir atitinkamai kompetentingai institucijai ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo darbo grupės sudarymo.

19. Sektorinis profesinis komitetas įvertina profesinio standarto pradinį projektą ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jo pateikimo sektoriniam profesiniam komitetui dienos. Tuo atveju, kai sektorinis profesinis komitetas nusprendžia, kad profesinio standarto pradinį projektą būtina tobulinti, jis su pastabomis grąžinamas kvalifikacijų tvarkymo institucijai, kuri ne vėliau kaip per 20 darbo dienų patobulintą profesinio standarto pradinį projektą pakartotinai teikia derinti atitinkamam sektoriniam profesiniam komitetui. Sektoriniam profesiniam komitetui pritarus profesinio standarto pradiniam projektui, o kai profesinio standarto pradinis projektas buvo pateiktas derinti kompetentingai institucijai, ir kompetentingai institucijai pritarus rengiamas profesinio standarto galutinis projektas.

20. Kvalifikacijų tvarkymo institucija profesinio standarto galutiniam projektui vertinti gali pasitelkti išorinius ekspertus, kuriems nustatomi reikalavimai ne žemesni, kaip nustatyti Aprašo 17 punkte.

21. Profesinio standarto, kuriame aprašomos reglamentuojamos profesinės kvalifikacijos, galutinis projektas kartu su išorinių ekspertų vertinimo išvada (jeigu išoriniai ekspertai buvo pasitelkti) prieš teikiant vertinti sektoriniam profesiniam komitetui, teikiamas atitinkamai kompetentingai institucijai, kuri ne vėliau kaip per 10 darbo dienų įvertina šių kvalifikacijų aprašus ir pateikia išvadą. Jeigu kompetentinga institucija nustatytu laiku išvados nepateikia, laikoma, kad kompetentinga institucija kvalifikacijų aprašams pastabų neturi.

22. Sektorinis profesinis komitetas savo sprendimą dėl profesinio standarto galutinio projekto turi pateikti ne vėliau kaip per 40 darbo dienų nuo jo pateikimo

atitinkamam sektoriniam profesiniam komitetui dienos. Negavus sektorinio profesinio komiteto sprendimo dėl profesinio standarto galutinio projekto per nustatytą terminą, laikoma, kad sektorinis profesinis komitetas pritarė profesinio standarto projektui.

23. Sektoriniam profesiniam komitetui grąžinus tobulinti profesinio standarto galutinį projektą kvalifikacijų tvarkymo institucijai, kvalifikacijų tvarkymo institucija pagal pateiktas pastabas ne vėliau kaip per 40 darbo dienų turi pataisytą profesinio standarto galutinį projektą pakartotinai pateikti sektoriniam profesiniam komitetui svarstyti. Sektorinis profesinis komitetas pataisytam profesinio standarto projektui gali pritarti arba nepritarti. Savo sprendimą dėl pataisyto profesinio standarto galutinio projekto sektorinis profesinis komitetas turi pateikti kvalifikacijų tvarkymo institucijai ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo jo pakartotinio pateikimo sektoriniam profesiniam komitetui dienos. Negavus sektorinio profesinio komiteto sprendimo dėl pataisyto profesinio standarto galutinio projekto per nustatytą terminą, laikoma, kad sektorinis profesinis komitetas pritarė pataisytam profesinio standarto galutiniam projektui.

24. Kvalifikacijų tvarkymo institucija dėl profesinio standarto galutinio projekto, kurio nepavyksta patikslinti ir suderinti bendradarbiaujant su atitinkamu sektoriniu profesiniu komitetu dėl jo pateiktų pastabų ir pasiūlymų, kreipiasi į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją su pasiūlymais dėl nesutarimų derinimo. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija organizuoja visų profesinį standartą rengiant ir (ar) atnaujinant dalyvavusių šalių pasitarimą nesutarimams spręsti.

25. Atitinkamam sektoriniam profesiniam komitetui pritarus profesinio standarto galutiniam projektui, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas savo įsakymu jį tvirtina kvalifikacijų tvarkymo institucijos vadovas.

26. Kvalifikacijų tvarkymo institucijos vadovo įsakymu patvirtintą profesinį standartą kvalifikacijų tvarkymo institucija teikia registruoti Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrui, taip pat skelbia kvalifikacijų tvarkymo institucijos interneto svetainėje.

_____